

PROGRAMA PENTRU DEFINITIVAT **Specializarea: PEDAGOGIE SOCIALĂ**

A.PREZENTARE GENERALĂ.OBIECTIVE.COMPETENȚE CHEIE

Având ca obiect educația copiilor aflați în dificultate, cu nevoi speciale, îndeosebi a celor instituționalizați, Pedagogia socială prezintă numeroase legături interdisciplinare cu alte discipline pedagogice, psihologice, medicale și sociologice. Ea este, totodată, într-o accentuată dinamică de dezvoltare. Aceste caracteristici, pe lângă faptul că sunt considerate în formarea pedagogilor sociali, impun acestor specialiști integrarea activă în formarea profesională continuă. Iar pregătirea pentru examenul de definitivat și susținerea acestuia constituie o modalitate eficientă de formare profesională continuă.

Obiective generale. Prin pregătirea pentru examenul de definitivat se urmărește:

- actualizarea și îmbogățirea informației de specialitate,
- extinderea informației interdisciplinare,
- exersarea abilităților de corelare a informației de specialitate cu activitățile practice de pedagogie socială,
- consolidarea competențelor pedagogice.

Competențe cheie : cunoștințe operative de specialitate; Cunoașterea strategiilor pedagogice specifice pedagogiei sociale ; competențe de organizare și planificare a educației specifice; competență pedagogică; capacități de corelare interdisciplinară în problematica educației de ocrotire

B.TEME PENTRU STUDIUL INDIVIDUAL

I.Integrarea socială a tinerilor educați în instituțiile de ocrotire

- 1.Integrarea morală
- 2.Integrarea civică
- 3.Integrarea familială
- 4.Integrarea profesională

II.Rolul organizațiilor neguvernamentale (O.N.G.) în susținerea sistemului de ocrotire socială a minorilor

- 1.Legalitatea acțiunii ONG-urilor în susținerea sistemului de ocrotire a minorilor
- 2.Competențele ONG-urilor în ocrotirea socială a minorilor
- 3.Acțiunea ONG-urilor în domeniul infrastructurii ocrotirii sociale a minorilor
- 4.Acțiunea ONG-urilor în domeniul educației copiilor ocrotiți social
- 5.Acțiunea ONG-urilor în domeniul integrării sociale a tinerilor educați în sistemul de ocrotire socială a copiilor

III. Educația integrată

1. Fundamentarea teoretică
2. Implicațiile instituționale
3. Copilul instituționalizat inclus în educația integrată
4. Colaborarea pedagogului social cu școala integrată și profesorul de sprijin

C. BIBLIOGRAFIE GENERALĂ

1. Bârlădeanu, V., **Pregătirea pentru școală a copiilor din casele de copii școlari**, în Revista de pedagogie, 1974, nr. 10
2. Buskova, Marie, **Despre noua concepție a educației copiilor în casele de copii**, în Probleme de pedagogie, contemporană, vol. 5, 1974
3. Cevnichievici, Silvia; Cozma, Teodor, ș.a., **Probleme ale educației morale în casele de copii**, Univ. din Iași, 1985
4. Crețu, Virginia, **Educația pentru drepturile copilului**, Editura Semne, București, 1999
5. Drăgoi, C., **Optimizarea procesului instructiv-educativ în casele de copii**, E.D.P., Buc., 1981
6. Dumitrana, Magdalena, **Copilul instituționalizat**, E.D.P., București, 1998
7. Florian, A., **Relația educator-educat, factor determinant în crearea climatului familial în casa de copii școlari**, în vol. Copilul, grădinița, școala, editat de Rev. de pedagogie, Buc., 1979
8. Ionașcu, A., **Filiația și ocrotirea minorilor**, E.D.P., Buc., 1980
9. Lăscuș, Voicu, **Pedagogia ocrotirii**, ED. Casa cărții de știință, Cluj-Napoca, 1994
10. Lăscuș, Voicu, **Organizarea și conducerea caselor de copii**, Editura Genesis, Cluj-Napoca, 1996
11. Lăscuș, Voicu, **Orientarea școlară și profesională**, vol. I, Teorie și metode, Editura Napoca Star, Cluj-Napoca, 2000
12. Lăscuș, Voicu, **Fișă de observare și proiect pedagogic individualizat**, Ediția a II-a, Ed. Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 1997
13. Ștefan, M., **Educație extracurriculară**, Ed. Pro-Humanitate, București, 2001

D. ANALITICA TEMELOR PEDAGOGIE SOCIALĂ

I. Aspecte teoretice ale educației din instituțiile de ocrotire a copiilor/elevilor normali și deficienți

Obiective: Cunoașterea și respectarea caracteristicilor educației copiilor normali și deficienți în instituțiile de ocrotire

Continut:

1. Obiectivele și sarcinile pedagogiei ocrotirii sociale.
2. Locul și importanța pedagogiei sociale în sistemul disciplinelor pedagogice.
3. Relația pedagogiei ocrotirii sociale cu celelalte științe socioumane.
4. Relația instituțiilor de ocrotire cu unitățile școlare (publice, speciale).

Bibliografie

- Bîrlădeanu, V., Pregătirea pentru școală a copiilor din casele de copii, în Rev. de pedagogie, 1974, nr.10
- Buskova, Marie, Despre noua concepție a educației copiilor în casele de copii, în vol. Probleme de pedagogie contemporană, vol.5, 1974
- Hățulescu, D., ș.a., Tratarea diferențiată a elevilor din casa de copii în procesul integrării școlare și în colectivul casei de copii, în vol. Performanța școlară, E.D.P., Buc., 1978
- Lăscuș, Voicu, Obiectul și sarcinile pedagogiei ocrotirii, în vol. Aspecte ale psihopedagogiei recuperării și reintegrării, Univ. "Al.I.Cuza", Iași, 1987
- Lăscuș, Voicu, Pedagogia ocrotirii, Ed. Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 1994, cap.I
- Machedon, O., Rasca, T., Dezvoltarea primelor interese, aptitudini și trăsături de caracter la copiii preșcolari din casele de copii, în vol. Educația intelectuală a copiilor preșcolari, Editat de Rev. de pedagogie, Buc., 1975

II. Sistemul ocrotirii minorilor

Obiective: Încadrarea corectă în legislație și în sistemul de ocrotire a minorilor

Continut:

1. Tipuri și categorii de copii/elevi ocrotiți în asemenea instituții.
2. Legislația ocrotirii minorilor din România.
3. Tipuri de instituții de ocrotire din țara noastră.
4. Alte forme de ocrotire a minorilor.

Bibliografie

- Crețu, Virginia, Educația pentru drepturile copilului, Ed. Semne, Buc., 1999
- *** Hotărâre pentru aprobarea Strategiei guvernamentale în domeniul protecției minorilor, Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr.321 din 14 iunie 2001
- Lăscuș, Voicu, Pedagogia ocrotirii, Ed. Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 1994
Cap.II
- *** Legea Nr. 34 din 20 ian. 1998 privind acordarea unor subvenții asociațiilor și fundațiilor române cu personalitate juridică, care înființează și administrează unități de asistență socială

III. Educația în instituțiile de ocrotire a minorilor

Obiective: Orientarea pe criterii științifice în specificul educației din instituțiile de ocrotire a minorilor

Continut:

1. Educația - activitatea de bază în instituțiile de ocrotire
2. Educația generală și educația specifică în acest tip de instituții
3. Conținutul activității educative:
  - scop
  - obiective
  - principii
  - tipuri de acțiuni și activitate
  - metodologia activității.
4. Forme de organizare a educației în instituțiile de ocrotire
5. Educația specială pentru copii/elevii deficienți din instituțiile de ocrotire

6.Educația extracurriculară

Bibliografie

- Drăgoi,C., Optimizarea procesului instructiv-educativ în casele de copii , E.D.P., Buc., 1981
- Ionescu, Ioana, Succese și insuccese în casele de copii școlari și în școlile respective, E.D.P., Buc., 1969
- Ionescu, Miron; Chiș, Vasile, Coord.,Pedagogie, Ed.Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001
- Kulcsar, Tiberiu, Factorii reușitei școlare, E.D.P., Buc., 1979
- Lăscuș , Voicu, Pedagogia ocrotirii, Ed.Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 1994
- Cap.III
- Ștefan,M., Educația extracurriculară, Ed.ProHumanitate, Buc. 2001
- Verza,E;Păun,E., coord., Educația integrată a copiilor cu handicap, Ed.UNICEF, Buc., 1998

IV.Climatul educativ din instituțiile de ocrotire

Obiective: Menținerea și promovarea climatului educativ din instituția de ocrotire a minorilor

Continut:

1. Mediu, climat educativ – asemănări și deosebiri
- 2.Regulamentul de ordine interioară – modalitate de organizare a activității în funcție de particularitățile fiecărei instituții
- 3.Organizarea regimului zilnic al instituțiilor de ocrotire
- 4.Structura organizațională a instituției; eficientizarea și îmbunătățirea climatului educativ

Bibliografie

- Fleancu,G., Casa de copii, factor educativ în pregătirea psihologică și practică a elevilor în vol. Muncă-Învățământ-cercetare, Editat de Rev. de Pedagogie, Buc., (f.a.)
- Florian,A., Relația educator-educat, factor determinant în crearea climatului familial în casa de copii școlari, în vol. Copilul-Grădinița-Școala, Editat de Rev. de pedagogie, Buc., 1979
- Lăscuș , Voicu, Pedagogia ocrotirii, Ed.Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 1994
- Cap.IV
- Nistor,V., Casa de copii – instituție de ocrotire, de educare și de instruire a copiilor preșcolari, în vol. Educația intelectuală a copiilor preșcolari, Editat de Rev.. de Pedagogie, Buc., 1975

V.Copilul/elevul din instituțiile de ocrotire – instituționalizat

Obiective: Cunoașterea provenienței copilului instituționalizat, a condițiilor de instituționalizare și stimularea dezvoltării lui psihopedagogice și relaționale

Continut:

- 1.Condițiile internării într-o instituție de ocrotire:

- Criterii

- Cerințe
  - Posibilități de internare
2. Proveniența și particularitățile psihofiziologice ale copilului
3. Dezvoltarea psihointelectuală a copilului
4. Relația copilului instituționalizat cu:
- familia
  - școala
  - comunitatea
5. Relația instituției de ocrotire cu:
- comunitatea
  - școala
  - familia

Bibliografie

- Antal, A., Rolul ambianței în dezvoltarea psihosomatică și adaptabilitatea copilului, în vol. Probleme sociologice ale tineretului, Cluj, 1972
- Dumitrana, Magdalena, Copilul instituționalizat, E.D.P., Buc., 1998
- Lăscuș, Voicu, Pedagogia ocrotirii Ed. Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 1994, Cap. V și VI
- Lăscuș, Voicu, Fișă de observare și proiect pedagogic individualizat, Ediția a I-a, Ed. Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2000

VI. Cunoașterea psihopedagogică a copiilor instituționalizați

Obiective: Operarea corectă cu metodele și instrumentele de cunoaștere psihopedagogică a copilului instituționalizat

Continut

1. Importanța și rolul cunoașterii psihopedagogice a copiilor
2. Cunoașterea psihopedagogică și activitatea de educație
3. Metodele de cunoaștere psihopedagogică a copilului
4. Conținutul cunoașterii psihopedagogice
5. Instrumente de înregistrare a datelor obținute:
  - fișa psihopedagogică individuală
  - studiul de caz
  - portofoliu
  - ancheta socială
6. Studiarea relațiilor de grup și optimizarea procesului de educație în instituții
7. Noțiuni introductive din domeniul asistenței sociale pentru defavorizați

Bibliografie

- Holban, I., coord., Cunoașterea elevului. O sinteză a metodelor, E.D.P., Buc., 1978
- Lăscuș, Voicu, Fișă de observare și proiect pedagogic individualizat, Ediția a II-a, Ed. Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2000
- Lăscuș, Voicu, Pedagogia ocrotirii, Ed. Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 1994, Cap. VI
- Muster, D., coord., Fișe pedagogice, EDP, Buc., 1971

VII. Pregătirea școlară a copilului instituționalizat

Obiective: Formarea competenței pedagogice pentru îndrumarea pregătirii școlare a copilului instituționalizat

Continut:

1. Sarcinile educatorului în îndrumarea și pregătirea lecțiilor.
2. Dificultăți de învățare; metode de depășire a acestora .
3. Program de intervenție personalizat
4. Perfecționarea educatorului în activitatea de îndrumare a copilului instituționalizat

Bibliografie

Crețu, Carmen, Curriculum diferențiat și personalizat, Ed. Polirom, Iași, 1998
 Darie, A., Studiul relației dintre casa de copii și școală, Inst. Șt. Pedag., Buc., 1981
 Drăgoi, C., Optimizarea procesului instructiv-educativ în casele de copii, Buc., 1979
 Jigău, Mihaela, Factorii reușitei școlare, Ed. Grafoart, Buc., 1998
 Lăscuș, Voicu, Pedagogia ocrotirii, Ed. Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 1994, Cap. VIII

VIII. Educația pentru carieră

Obiective: Formarea competențelor pentru desfășurarea unui proces corect și realist privind educația pentru carieră

Continut:

1. Obiective, principii și conținutul educației pentru carieră
2. Forme și modalități de activitate privind educația în carieră
3. Forme și modalități de activitate în educația pentru carieră

Bibliografie

Băban, Adriana, coord. Consilierea educațională, "Ardealul", Cluj-Napoca, 2001
 Jigău, Mihai, Consilierea carierei, Ed. sigma, Buc., Buc., 2001
 Lăscuș, Voicu, Orientarea școlară și profesională. Teorie și metode, vol. I., Ed. Napoca Star, Cluj-Napoca, 2000
 Tomșa, Gh., Consilierea și orientarea școlară, Casa de ed. Viața Românească, Buc., 1999

IX. Alte educații

- educația sanitară
- educația rutieră
- educația economică
- educația pentru viața de adult
- educația sexuală etc

METODICA ACTIVITĂȚILOR EDUCATIVE

I. Specificul metodicii activităților educative

Obiective: Cunoașterea și respectarea specificului metodicii activităților educative

Continut:

1. Diferențe între metodica activităților educative și cea de predare

2. Relația între activitate educativă și alte discipline (activități)
3. Specificul activității educative din instituțiile de ocrotire

Bibliografie

- Cerghit, I., Dialogul în educație, E.D.P., Buc., 1974
 Cucoș, C., Pedagogie, Ed. Polirom, Iași, 1996
 Ionescu, Miron; Chiș, Vasile, Pedagogie, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001
 Ionescu, Miron; Radu, I., Didactica modernă, Ediția a II-a, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2000
 Lerroy, G., Dialogul în educație, E.D.P., Buc., 1974
 Lăscuș, Voicu, Pedagogia ocrotirii, Ed. Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 1994, Cap. III

II. Strategiile metodicii activităților educative

Obiective: Formarea priceperilor profesionale de operaționalizare a obiectivelor specifice activității educative din instituțiile de ocrotire, operarea corectă cu strategiile metodicii activităților educative

Continut:

1. Operaționalizarea obiectivelor activității educative din instituțiile de ocrotire
2. Conținutul activităților educative:
  - obiective generale
  - obiective cadru, specifice
  - proiectarea didactică, proiectare individualizată
  - scop și finalități
3. Tipuri de activități educative:
  - individuale
  - cu grupul
  - în grupă

Bibliografie

- Cerghit, I., Dialogul în educație, E.D.P., Buc., 1974
 Cucoș, C., Pedagogie, Ed. Polirom, Iași, 1996
 Ionescu, Miron; Chiș, Vasile, Strategii de predare și învățare, Ed. Științifică, Buc., 1992
 Ionescu, Miron; Chiș, Vasile, Pedagogie, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001
 Ionescu, Miron; Radu, I., Didactica modernă, Ediția a II-a, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2000
 Lerroy, G., Dialogul în educație, E.D.P., Buc., 1974
 Lăscuș, Voicu, Pedagogia ocrotirii, Ed. Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 1994, Cap. III

III. Categoriile de activități educative

Obiective: Cunoașterea categoriilor de activități educative, a specificului lor pentru organizarea și desfășurarea eficientă a muncii educative din instituția de ocrotire

Continut:

1. Activități de socializare
2. Activități de formare a autonomiei personale și sociale
3. Activitate de abilitare și terapie ocupațională
4. Activități extracurriculare

5. Activități ludice

6. Activități de terapie cognitivă, opțională și culturală

7. Rolul și importanța activităților opționale în activitatea educativă; corelarea acestora cu opționalele din planul cadru de învățământ

Bibliografie

Cemichievici, Silvia; Cozma, Teodor, ș.a., Probleme ale educației morale în casa de copii, Univ. "Al.I.Cuza", Iași, 1985

Crețu, Virginia, Educația pentru drepturile copilului, Ed.Semne, Buc., 1999

Lăscuș, Voicu, Pedagogia ocrotirii, Ed.Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 1994, Cap.III

Mareș, Toma, coord., Evoluția apărării și respectării drepturilor copilului aflat în dificultate, Ed.FICE, Buc., 1998

IV. Metode utilizate în activități educative

Obiective: Formarea competenței de a alege și opera adecvat cu metodele și procedeele de educație

Continut:

1. Metode generale;
2. Metode specifice;
3. Metode particulare.

Bibliografie

Cerghit, I., Metode de învățământ, Ediția a II-a, E.D.P., Buc., 1980

Ionescu, Miron, Chiș, Vasile, Strategii de predare și învățare, Ed. Științifică, Buc., 1992

Ionescu, Miron, Radu, Ion; Salade, Dumitru, Dezbateri de didactică aplicată, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 1997, Cap.I

Lăscuș, Voicu, Pedagogia ocrotirii, Ed.Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 1994, Cap.III

Lăscuș, Voicu, Organizarea și conducerea caselor de copii, Ed.Genesis, Cluj-Napoca, 1996, Cap.III

V. Evaluarea în cadrul activităților educative

Obiective: Stăpânirea și aplicarea corectă a strategiilor de evaluare a activităților educative din instituțiile de ocrotire. Formarea percepției pedagogice în ameliorarea permanentă a activității educative

Continut:

1. Funcțiile evaluării
2. Strategia evaluării
3. Evaluarea activităților educative din instituțiile de ocrotire

Bibliografie

Chancerel, J.L., Evaluarea și instruirea, în Rev.înv. preșc., 1991, nr.4

Jinga, I., coord., Evaluarea performanțelor școlare, Ed.Afelu, Buc., 1996

Lăscuș, Voicu, Organizarea și conducerea caselor de copii, Ed.Genesis, Cluj-Napoca,

1996, Cap.V

Pavelcu,Vasile, Principii de docimologie, EDP, Buc., 1968

Stan,Cristian, Autoevaluarea și evaluarea didactică, Ed.Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2000

E.Autor: Voicu Lăscuș, prof.univ.dr.

PROGRAMA PENTRU GRADUL II **Specializare: PEDAGOGIE SOCIALĂ**

A.PREZENTARE GENERALĂ.OBIECTIVE.COMPETENȚE CHEIE

Programa de pedagogie socială, prin structura, conținutul și bibliografia oferită pedagogilor sociali urmărește valorificarea pregătirii pentru examenul de obținere a gradului didactic II ca o componentă eficientă în procesul de formare profesională continuă. Consecvență acestui deziderat, programa evidențiază progresele înregistrate în pedagogia socială, interdisciplinaritatea ei și tendințele din domeniile care o influențează - politici sociale, asistența socială, educația integrată.

Obiective. Pregătirea pentru susținerea Gradului didactic II privește:

- valorificarea în practică a progreselor și cercetărilor științifice din pedagogia socială,
- evidențierea capacităților de corelții interdisciplinare,
- consolidarea competențelor pedagogice.

Competențe cheie: competențe pedagogice, capacități de corelare interdisciplinară, disponibilitate pentru munca în echipă, deschidere pentru metodologia modernă, abilități manageriale în ocrotirea copiilor.

B.TEME PENTRU STUDIU INDIVIDUAL

Managementul ocrotirii sociale a minorilor

- 1.Structurile ierarhice ale sistemului ocrotirii sociale instituționalizate
- 2.Managementul instituțional
- 3.Managementul resurselor umane
- 4.Managementul procesului educativ din instituția de ocrotire socială

Asistența pedagogică a familiei

- 1.Colaborarea școlii cu familia
- 2.Colaborarea școlii speciale cu familia
- 3.Colaborarea instituției de ocrotire socială cu familia
- 4.Îndrumarea pedagogică a familiei

C.BIBLIOGRAFIE GENERALĂ

- 1.Cevnichievici, Silvia; Cozma, Teodor, ș.a., **Probleme ale educației morale în casele de copii**, Univ. din Iași, 1985
- 2.Crețu, Virginia, **Educația pentru drepturile copilului**, Editura Semne, București, 1999
- 3.Drăgoi, C., **Optimizarea procesului instructiv-educativ în casele de copii**, E.D.P., Buc., 1981
- 4.Dumitrana, Magdalena, **Copilul instituționalizat**, E.D.P., București, 1998
- 5.Florian, A., **Relația educator-educat, factor determinant în crearea climatului familial în casa de copii școlari**, în vol. Copilul, grădinița, școala, editat de Rev. de pedagog., Buc., 1979

6. Ionașcu, A., **Filiația și ocrotirea minorilor**, E.D.P., Buc., 1980
7. Lăscuș, Voicu, **Pedagogia ocrotirii**, ED. Casa cărții de știință, Cluj-Napoca, 1994
8. Lăscuș, Voicu, **Organizarea și conducerea caselor de copii**, Editura Genesis, 1996
9. Lăscuș, Voicu, **Orientarea școlară și profesională**, vol. I, Teorie și metode, Editura Napoca Star, Cluj-Napoca, 2000
10. Lăscuș, Voicu, **Fișă de observare și proiect pedagogic individualizat**, Ediția a II-a, Ed. Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 1997
11. Lăscuș, Voicu, **Cercurile de copii în unitățile de ocrotire a minorilor**, Ediția a II-a, Ed. Casa cărții de știință, Cluj-Napoca, 1995
12. Macovei, Elena, **Familia și casa de copii**, Ed. Litera, Buc., 1990
13. Mareș, Toma, Coord., **Evoluția apărării și respectării drepturilor copilului aflat în dificultate**, Editat de FICE-Romania, București, 1998
14. Neacșu, Ioan; Toma, Mareș, Coord., **Tineret și integrare socioprofesională (Somajul în rândul tinerilor. Posibilități de integrare socioprofesională a tinerilor crescuți în casa de copii)**, Editura Semne, București, 1999
15. Popescu, Eugenia, **Pedagogie preșcolară. Prelegeri pentru perfecționarea educatoarelor din casele de copii preșcolari**, Univ. din București, 1982

D. ANALITICA TEMELOR PEDAGOGIE SOCIALĂ

I. Reforma sistemului de ocrotire a minorilor

Obiective: Cunoașterea necesității, direcției și conținutul reformei sistemului de ocrotire a minorilor pentru aplicarea și promovarea acesteia.

Conținut:

1. Reforma instituțională
2. Autoritatea națională pentru protecția copilului
  - rol
  - importanță
  - atribuții
  - funcții
  - structuri organizatorice
3. Structurile teritoriale
4. Alternativele la ocrotirea instituționalizată
5. Plasament familial: rol, importanță, eficiență
5. Formarea lucrătorilor în sistemul de ocrotire

Bibliografie

- Căzănescu, Mihaela, coord., Formare în pedagogia socială, Societatea de Știință și tehnică, Buc., 1999
- Crețu, Virginia, Educația pentru drepturile copilului, Ed. Semne, Buc., 1999
- *** Hotărâre pentru aprobarea Strategiei guvernamentale în domeniul protecției minorilor, Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr. 321 din 14 iunie 2001
- *** Legea Nr. 34 din 20 ian. 1998 privind acordarea unor subvenții asociațiilor și

fundatiilor române cu personalitate juridică, care înființează și administrează unități de asistență socială

II. Personalitatea copilului/elevului ocrotit social

Obiective: Cunoașterea personalității copilului ocrotit social; stăpânirea și utilizarea modalităților de stimulare a dezvoltării acestuia

Continut:

1. Dezvoltarea personalității copilului
  - particularități de vârstă
  - particularități ale individului
2. Deficiențe ale structurării personalității
3. Personalitatea copilului – forme de manifestare vizând integrarea socio-profesională

Bibliografie

- Antal, A., Rolul ambianței în dezvoltarea psihosomatică și adaptabilitatea copilului, în vol. Probleme sociologice ale tineretului, Cluj, 1972
- Dumitrana, Magdalena, Copilul instituționalizat, E.D.P., Buc., 1998
- Lăscuș, Voicu, Pedagogia ocrotirii Ed. Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 1994, Cap. V și VI
- Lăscuș, Voicu, Fișă de observare și proiect pedagogic individualizat, Ediția a I-a, Ed. Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2000

III. Randamentul școlar al copilului ocrotit

Obiective: Formarea competenței pentru identificarea și stimularea factorilor care asigură randamentul școlar al copilului instituționalizat

Continut:

1. Randamentul școlar și evaluare
2. Factorii reușitei școlare
  - sociali
  - psihologici;
  - pedagogici, educaționali;
  - culturali..
3. Dificultăți specifice la învățătură; eșec școlar
4. Factori determinanți ai eșecului școlar:
  - ereditari;
  - de mediu;
  - de educație
5. Sarcinile educatorilor în pregătirea școlară a copiilor/elevilor din centrul de plasament

Bibliografie

- Drăgoi, C., Optimizarea procesului instructiv-educativ în casele de copii, E.D.P., Buc., 1981
- Ionescu, Ioana, Succese și insuccese în casele de copii școlari și în școlile respective, E.D.P., Buc., 1969
- Ionescu, Miron; Chiș, Vasile, Coord., Pedagogie, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001

Kulcsar, Tiberiu, Factorii reușitei școlare, E.D.P., Buc., 1979

Landsheere, Gilbert de, Evaluarea continuă a elevilor și examenele, E.D.P., Buc., 1979

Stan, Cristian, Autoevaluare și evaluare didactică, Ed.Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001

IV. Activitatea de socializare a copilului instituționalizat

Obiective: Identificarea și susținerea căilor și formelor de socializare a copilului instituționalizat

Continut:

1.Importanța socializării copilului; căi și mijloace de realizare a integrării sociale

2.Activitatea de școlarizare:

- structură
- conținut
- tipuri și forme de școlarizare
- metode și mijloace de realizare
- obiective și finalități

3.Antrenamentul social

4.Adaptarea socială

5.Inadaptarea socială:

- cauze
- forme de manifestare
- mijloace și procedee de eliminare a inadaptării sociale

Bibliografie

Albert-Lörincz, Erika; Corcea, Maria, Prevenirea dezadaptării, Ed. Cercuri, Iași, 1998

Antal,A., ș.a., Contribuții la studiul tulburărilor de adaptare școlară ca indicator al stării de sănătate, în Pediatria, 1965, nr.1

Ionescu, Șerban, Adaptarea socio-profesională a deficienților mintal, Ed.Academiei, Buc., 1975

Platin Nicolae; Georgescu, Alexandra, Climatul familial într-un mediu instituționalizat, condiție a integrării în societate și în viață de familie, în vol. Neacșu, Ion, ș.a., coord., Relația educator-copil-părinte în acțiunea educațională, Ed. Semne, Buc., 2000

V. Copilul/elevul deficient și educația sa în mediul instituționalizat

Obiective: Cunoașterea personalității copilului instituționalizat pe categorii de deficiențe și formarea competențelor de educare și stimulare a personalității lui

Continut:

1.Particularitățile copilului deficient mintal:

- mental/psihic
- de auz
- de văz
- motor
- comportamental
- socioafectiv
- cu dificultăți de învățare

- cu deficiențe asociate
  - multisenzorial.
2. Cerințele educative speciale ale copilului/elevului deficient
  3. Particularizarea obiectivelor și strategiilor psihopedagogice pentru fiecare tip de deficiență
  4. Conținutul educației copilului în cadru instituționalizat
  5. Colaborarea educatorului cu profesorul de sprijin

Bibliografie

- Arcan, P., Ciumăgeanu, D., Copilul deficient mintal, Ed. Facla, Timișoara, 1980
- Druțu, Ion, Psihopedagogia deficienților mintal, Universitatea “Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca, 1995
- Grubar, J. Cl., e.o. (ed.), L'intervention en déficience mentale. Théorie et pratiques, Diffusion Presses Universitaires de Lille, 1991
- Mandache, Ioana, Învățare și handicap, Ed. Sicoma, Buc., 1997
- Ștefan, M., Educația extracurriculară, Ed. Pro Humanitate, Buc., 2001
- Verza, E., Păun, E., coord., Educația integrată a copiilor cu handicap, Ed. UNICEF, Buc., 1998

VI. Educația terapeutică

Obiective: Formarea și utilizarea competențelor de terapie și recuperare a copilului aflat în dificultate, de reabilitare psihică și integrare socială a acestuia

Conținut

1. Terapiile de compensare și recuperare
2. Sarcinile terapeutice în educația de ocrotire
3. Terapii specifice:
  - individuale
  - de grup
  - comune
4. Parteneriate în activitate terapeutică

- Băban, Adriana, coord., Consilierea educațională, “Ardealul”, Cluj-Napoca, 2001
- Bejat, M., Consilierea psihologică, în vol. Psihologie clinică, Ed. Academiei, Buc., 1985
- Calavegro, C., Un nou punct de vedere în tratamentul copilului dificil, în Revista de psihologie, 1965, nr.4
- Dobrin, Tamara; Constantinescu, Paula, Socioterapiile și energoterapia în vol. Psihologia clinică, Ed. Academiei, Buc., 1985
- Miclea, M., Stres și mecanisme de apărare, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 1997

VII. Alte educații

- educația sanitară
- educația rutieră
- educația economică
- educația pentru viața de adult
- educația sexuală etc

METODICA ACTIVITĂȚILOR EDUCATIVE

I.Natura și specificul metodicii educației de ocrotire

Obiective: Cunoașterea și respectarea specificului metodicii activităților educative

Conținut

- 1.Obiectul metodicii activităților educative
- 2.Principiile și obiectivele activităților educative
- 3.Sarcinile metodicii activităților educative
- 4.Formele specifice de organizare a educației de ocrotire
- 5.Programe de intervenție personalizate

Bibliografie

- Ionescu,Miron, Chiș, Vasile, Strategii de predare și învățare, Ed. Științifică , Buc., 1992
- Ionescu,Miron, Radu,Ion; Salade, Dumitru, Dezbateri de didactică aplicată, Ed.Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 1997, Cap.I
- Lăscuș, Voicu, Pedagogia ocrotirii, Ed.Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 1994, Cap.III
- Lăscuș, Voicu, Organizarea și conducerea caselor de copii, Ed.Genesis, Cluj-Napoca, 1996, Cap.III

II.Strategia organizării și desfășurării activităților educative

Obiective: Stăpânirea și utilizarea corectă a strategiilor de organizare și desfășurare a activităților educative

Conținut

- 1.Stabilirea obiectivelor
- 2.Selectarea conținuturilor
- 3.Alegerea metodelor și procedeeleor
- 4.Elaborarea documentelor programatice
- 5.Formele de organizare a activităților

Bibliografie

- Cemichievici, Silvia; Cozma, Teodor, ș.a., Probleme ale educației morale în casa de copii, Univ. "Al.I.Cuza", Iași, 1985
- Crețu, Virginia, Educația pentru drepturile copilului, Ed.Semne, Buc., 1999
- Lăscuș, Voicu, Pedagogia ocrotirii, Ed.Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 1994, Cap.III
- Mareș, Toma, coord., Evoluția apărării și respectării drepturilor copilului aflat în dificultate, Ed.FICE, Buc., 1998

III. Metode utilizate în educația de ocrotire

Obiective: Formarea competenței de a alege și opera după criterii psihopedagogice cu metodele și procedeele de educație

Conținut

1. Metode tradiționale
2. Metode participative
3. Metode interactive
4. Metode specifice, particulare

Bibliografie

- Cerghit, I., Dialogul în educație, E.D.P., Buc., 1974
 Cucoș, C., Pedagogie, Ed. Polirom, Iași, 1996
 Ionescu, Miron; Chiș, Vasile, Pedagogie, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001
 Ionescu, Miron; Radu, I., Didactica modernă, Ediția a II-a, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2000
 Lerroy, G., Dialogul în educație, E.D.P., Buc., 1974
 Lăscuș, Voicu, Pedagogia ocrotirii, Ed. Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 1994, Cap. III

IV. Organizarea și desfășurarea activităților educative în grupele eterogene

Obiective: Formarea competențelor pedagogice de îmbinare a activităților educative comune, diferențiate și individualizate în munca cu grupele eterogene

Conținut:

1. Activitățile educative comune
2. Activitățile educative diferențiate
3. Activitățile educative individualizate

Bibliografie

- Bârzea, C., Arta și știința educației, E.D.P., Buc., 1995
 Buskova, Marie, Despre noua concepție în educația copiilor în casele de copii în vol. Probleme de pedagogie contemporană, vol. 5, 1974
 Darie, A., Studiul relației dintre casa de copii și școală, Instit. cercet. pedag., Buc., 1979
 Lăscuș, Voicu, Pedagogia ocrotirii, Ed. Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 1994, Cap. III și VIII

V. Evaluarea educației de ocrotire

Obiective: Stăpânirea și aplicarea corectă a strategiilor de evaluare a activităților educative din instituțiile de ocrotire

Formarea priceperii pedagogice de a utiliza informația obținută prin evaluare în ameliorarea permanentă a activității educative

Conținut:

1. Evaluarea activităților educative
2. Concretizarea obiectivelor operaționale în comportamente observabile și măsurabile
3. Evaluarea instituțională a minorilor
4. Evaluarea activității educative de ocrotire în educația din școala publică specială

Bibliografie

- Chancerel, J.L., Evaluarea și instruirea, în Rev.înv. preșc., 1991, nr.4
Jinga,I., coord., Evaluarea performanțelor școlare, Ed.Afeliu, Buc., 1996
Lăscuș, Voicu, Organizarea și conducerea caselor de copii, Ed.Genesis, Cluj-Napoca, 1996, Cap.V
Pavelcu,Vasile, Principii de docimologie, EDP, Buc., 1968
Stan,Cristian, Autoevaluarea și evaluarea didactică, Ed.Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2000

E.**Autor**: Voicu Lăscuș, prof.univ.dr.